

Allmänna råd till

LANDSKAPSFÖRORDNING om energideklaration för byggnader

Allmänna råden till är utfärdade i Mariehamn den 18 februari 2025.

Landskapsförordningen är utfärdad i Mariehamn den 23 januari 2025

Innehållsförteckning

LANDSKAPSFÖRORDNING om energideklaration för byggnader	1
1 § Definitioner	3
2 § Byggnaders energiprestanda	3
3 § Tillgång till energideklarationen	3
4 § Uppgift om energideklaration vid annonsering.....	4
5 § Undantag från skyldighet att energideklarera byggnader	4
6 § Besiktning av byggnad och uppgörande av energideklaration.....	4
7 § Undantag från skyldigheten att besiktiga vissa uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem	4
8 § Inspektion av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem	5
9 § Övriga uppgifter som ska anges i energideklaration och inspektionsprotokoll	5
10 § Kontroll av energideklarationer	5
Bilaga 1	6
Bilaga 2	7

Inledning

Landskapsregeringen har beslutat om allmänna råd till bestämmelserna i landskapsförordning (2025:10) om energideklaration för byggnader. De allmänna råden innehåller generella rekommendationer om tillämpningen av föreskrifterna i denna författning och anger hur någon lämpligen kan eller bör handla för att uppfylla föreskrifterna. De allmänna råden kan även innehålla vissa förklarande eller redaktionella upplysningar. De allmänna råden föregås av texten *Allmänt råd* i kursiv stil och är tryckta med mindre och indragen text.

De allmänna råden är beslutade på enskild föredragning den 18 februari 2025 (ärendenummer ÅLR 2025/1210).

Landskapsförordning (2025:10) om energideklaration för byggnader

Med stöd av 3, 4, 10, 13, 15, 16a, 16b och 21 §§ landskapslag (2014:31) om energideklaration för byggnader föreskrivs:

1 §

Definitioner

Termer och uttryck som används i denna förordning har samma betydelse som i landskapslag (2014:31) om energideklaration för byggnader.

2 §

Byggnaders energiprestanda

En byggnads uppmätta energianvändning ska korrigeras för att fastställa byggnadens energianvändning knuten till ett normalt brukande och ett normalår enligt landskapsförordning (2025:11) om fastställande av en byggnads energianvändning vid normalt brukande och ett normalår.

Normalårskorrigerings enligt 4 § 4 mom. landskapslagen om energideklaration för byggnader sker enligt bilaga 1.

Byggnader där det inte går att få fram uppgifter om den uppmätta energianvändningen får i stället deklarerats genom att energiprestandan beräknas enligt landskapsförordningen om fastställande av en byggnads energianvändning vid normalt brukande och ett normalår.

Allmänt råd

Om byggnadens energianvändning utgår från en gemensam mät punkt för flera byggnader bör energianvändningen fördelas på de ingående byggnaderna genom en uppskattning av respektive byggnads energianvändning.

Sammanbyggda byggnader kan deklarerats i samma deklaration om de har enhetliga byggnadstekniska förutsättningar, gemensamt inomhusklimat och gemensamt tekniskt försörjningssystem.

För definition av normalårskorrigerings se avsnitt 9:12 i bilagan till landskapsförordning (2015:5) om Ålands byggbestämmelsesamling.

Om en byggnad säljs inom den tvåårsperiod inom vilken en energideklaration ska upprättas, kan den eventuella beräkning som ligger till grund för verifieringen av energianvändningen enligt avsnitt 9 i bilagan till landskapsförordning om Ålands byggbestämmelsesamling och landskapsförordning (2025:11) om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår, utgöra underlag för beräkning av energiprestandauppgiften. Detta bör i så fall anges i deklarationen.

3 §

Tillgång till energideklarationen

En sammanfattning av energideklarationen ska i en byggnad som anges i 7 § landskapslagen om energideklaration för byggnader visas i enlighet med 13 § 1 mom. 1 punkten samma lag. Sammanfattningen ska vara på svenska och utformas på det sätt som framgår av bilaga 2 till denna förordning. Om det med hänsyn till byggnadens kulturvärden inte finns någon lämplig plats att anslå energideklarationen enligt 13 § 1 mom. 1 punkten landskapslagen om energideklaration för byggnader får deklarationen eller en sammanfattning av den anslås i nära anslutning till byggnaden eller göras lätt tillgänglig på annat sätt.

4 §

Uppgift om energideklaration vid annonsering

Den uppgift om en byggnads energiprestanda som enligt 15 § landskapslagen om energideklaration för byggnader ska anges vid annonsering ska vara en symbol i form av ett hus vars färg och bokstav anger byggnadens energiklass. Huset ska utformas på det sätt som framgår av bilaga 2. Vid publicering i kommersiella tryckta medier får husets mått minimeras till 9,5 mm x 9 mm och vid publicering på internet till 15 x 14 pixlar. När måttet med pixlar används ska energiklasserna A och G ha negativ text.

Vid annonsering i kommersiella tryckta medier får byggnadens energiprestanda anges enbart med den för byggnadens energiklass tillämpliga bokstaven.

5 §

Undantag från skyldighet att energideklarera byggnader

Den huvudsakliga verksamheten ska avgöra om industribyggnader och verkstäder är undantagna från skyldigheten att energideklarera enligt 10 § 1 mom. 3 punkten landskapslagen om energideklaration för byggnader.

Allmänt råd

Det är i detta fall verksamheten i byggnaden som styr kravet på energideklaration. Undantaget gäller byggnader där den huvudsakliga verksamheten är tillverkning eller en verkstad. Exempel på byggnader som omfattas av kravet på energideklaration är kontorslokaler, uppvärmda lager, lokaler för fritidsaktiviteter och konferensanläggningar.

Den huvudsakliga verksamheten kan avgöras genom kontroll av hur stor del av byggnadens temperaturreglerade area (A_{temp}) varje verksamhet upptar. Om mer än hälften av byggnadens area utgörs av lokaler med tillverkning, kan byggnaden komma att omfattas av undantaget för industrianläggningar och verkstäder. Om mer än hälften av byggnadens area är kontor eller lager eller liknande, där ingen tillverkning sker, omfattas byggnaden inte av undantaget.

Det är alltid hela byggnaden som energideklareras om byggnaden bedöms omfattas av kravet på energideklaration.

6 §

Besiktning av byggnad och uppgörande av energideklaration

Besiktningen ska utföras så att byggnadens energiprestanda kan fastställas och så att anpassade och kostnadseffektiva rekommendationer om åtgärder kan lämnas till hur byggnadens energianvändning kan effektiviseras med bibehållen eller förbättrad inomhusmiljö och utan negativa konsekvenser för byggnadens tekniska egenskaper eller kulturvärden.

Vid besiktning av en byggnad som har förklarats som byggnadsminnen enligt landskapslag (1988:56) om skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse eller är sådan särskilt värdefull byggnad som avses i 65 § 6 mom. och 89 § 3 mom. plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland får enbart sådana rekommendationer om åtgärder lämnas, som inte riskerar att skada byggnadens värden ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Allmänt råd

Byggnaden bör besiktas i den omfattning som krävs för att Ålands landskapsregerings elektroniska formulär för energideklaration kan fyllas i korrekt.

Åtgärder som t.ex. intrimning av styr- och reglerfunktioner skadar normalt inte en byggnads kulturvärden. Fönsterbyten eller tilläggsisolering kan däremot innebära risk för att byggnadernas kulturvärden skadas.

De rekommendationer som enligt 4 § 1 mom. 4 punkten landskapslagen om energideklaration för byggnader lämnas i en energideklaration behöver vara av betydelse för den aktuella byggnaden, tekniskt genomförbara för att uppfylla kraven i nämnda lagrum. Rekommendationen kan också inkludera åtgärder på klimatskärm eller installationssystem med eller utan samband med ändring eller ombyggnad. Energideklarationen kan innehålla uppgifter om var det finns ytterligare information om de rekommenderade åtgärderna och vad som krävs för att genomföra dem samt om beräkningen av rekommendationernas kostnadseffektivitet.

7 §

Undantag från skyldigheten att besiktiga vissa uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem

För att ett uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem ska vara undantaget från inspektionsskyldighet enligt 16b § 1 mom. 2 punkten landskapslagen om energideklaration för byggnader ska systemet omfattas av ett avtal om energiprestanda. Av avtalet ska framgå, förutom vad som anges i 2 § 1 mom. 1 punkten landskapslagen om energideklaration för byggnader, information om mellan vilka parter det har slutits, vilken eller vilka byggnader det avser, under vilken tid det gäller,

vilka effektivitetsåtgärder som ska genomföras eller vilka effektivitetsresultat som ska uppnås, vilka garanterade besparingar som ska erhållas samt hur mätning och verifiering av besparingarna ska ske.

8 §

Inspektion av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem

I fall som avses i 16a § landskapslagen om energideklaration för byggnader ska inspektionsprotokollet innehålla en bedömning av värmegeneratorns eller luftkonditioneringssystemets verkningsgrad och storlek i förhållande till byggnadens uppvärmnings- eller kylbehov, och rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra systemets energiprestanda.

I fråga om fjärrvärmeanslutna byggnader ska byggnadens fjärrvärmecentral anses utgöra värmegeneratoren vid tillämpning av denna paragraf.

Vid bestämning av ett systems nominella effekt vid tillämpning av 16a § landskapslagen om energideklaration för byggnader får reduktion göras för användning som inte syftar till att upprätthålla termisk komfort.

Allmänt råd

Användning som inte syftar till att upprätthålla termisk komfort kan till exempel vara uppvärmning av tappvarmvatten.

Nominell effekt hos ett uppvärmningssystem eller kombinerat rumsuppvärmnings- och ventilationssystem kan bestämmas utifrån

- information på värmegeneratorns märkplåt,
- injusteringsprotokoll för systemet,
- produktdatablad för värmegeneratoren, varvid effekten bestäms för den mest representativa driftsituationen eller
- leveransstatistik för fjärrvärme, varvid effekten bestäms för dimensionerande vinterutetemperatur, DVUT, beräknad enligt avsnitt 9 i bilagan till landskapsförordning (2015:5) om Ålands byggbestämmelsesamling.

Nominell effekt hos ett luftkonditioneringssystem eller ett kombinerat luftkonditionerings- och ventilationssystem kan bestämmas utifrån

- information på kylmaskinens märkplåt,
- injusteringsprotokoll för systemet,
- produktdatablad för kylmaskinen varvid effekten bestäms för den mest representativa driftsituationen eller
- leveransstatistik för fjärrkyla.

9 §

Övriga uppgifter som ska anges i energideklaration och inspektionsprotokoll

I energideklarationen och inspektionsprotokollet ska, utöver de uppgifter som följer av 4 § landskapslagen om energideklaration för byggnader, även anges de uppgifter som följer av Ålands landskapsregerings elektroniska formulär.

Energideklaration och inspektionsprotokoll ska lämnas på landskapsregeringens elektroniska formulär. Åtkomst till det elektroniska formuläret ska ske direkt mot landskapsregeringens elektroniska energideklarationsregister.

10 §

Kontroll av energideklarationer

Landskapsregeringen, eller en myndighet under landskapsregeringen till vilket ansvaret har delegerats, ska varje år göra en validitetskontroll av uppgifter som använts för upprättandet av energideklarationer och av de resultat som angivits i energideklarationen. Kontrollen ska baseras på ett underlag som består av minst en procent av statistiskt relevanta energideklarationer som har upprättats under ett år. Energideklarationerna ska vara slumpvis utvalda.

Bilaga 1

Normalårskorrigerig genom energiindexmetod

Energiindexmetod

Energiindexet beräknas genom att aktuell månads ekvivalenta graddagar divideras med motsvarande månads ekvivalenta graddagar under ett normalår.

Normalårskorrigeringen beräknas genom att energi för uppvärmning divideras med energiindexet.

[illegible]

I följande noter beskrivs de upplysningar som ska lämnas i sammanfattningen

I	sammanfattning av ENERGIDEKLARATION		
II	Byggnadens adress		
III	Kommun		
IV	Nybyggnadsår:		
V	Energideklarations-ID:		
VI	ENERGIKLASSER	DENNA BYGGNADS ENERGIKLASS	X
		Energiprestanda, primärenergital:	XI
		Krav vid uppförande av ny byggnad, primärenergital:	XII
		Uppvärmningssystem:	XIII
		Radonmätning:	XIV
		Ventilationskontroll (OVK):	XV
		Åtgärdsförslag:	XVI
VII	Energideklarationen i sin helhet finns hos byggnadens ägare.		
VIII	För mer information: www.regeringen.ax	Energideklarationen är utförd av:	XVII
IX	Sammanfattningen är upprättad enligt Ålands landskapslag (2014:31) om energideklaration för byggnader.	Energideklarationen är giltig till:	XVIII

- I Sammanfattningens rubrik.
- II Byggnadens adress.
- III Den kommun i vilken byggnaden är belägen.
- IV Det år byggnaden uppfördes.
- V Energideklarations-ID.
- VI Energiklassning.
- VII Uppgift om att energideklaration i sin helhet finns hos byggnadens ägare.
- VIII Var mer information om energideklarationer finns att hämta.
- IX Sammanfattningen är upprättad enligt Ålands landskapslag (2014:31) om energideklaration för byggnader.
- X Denna byggnads energiklass är fastställd enligt 4 § 1 mom. 5 punkten i Ålands landskapslag (2014:31) om energideklaration. För byggnader.
- XI Byggnadens energiprestanda, primärenergital.
- XII Krav vid uppförande av ny byggnad, primärenergital.

- XIII Uppgift om huvudsakligt uppvärmningssystem.
- XIV Uppgift om radonmätning har utförts.
- XV Uppgift om ventilationskontroll har utförts.
- XVI Uppgift om åtgärdsförslag har lämnats.
- XVII Uppgift om vem som har utfört energideklarationen och vid vilken tidpunkt.
- XVIII Uppgift om till vilken tidpunkt energideklarationen är giltig.

Tryckanvisningar – Energiklassernas färger

CMYK: C=Cyan, M=Magenta, Y=Gult och K=Svart

	A = C100, M0, Y100, K0
	B = C70, M0, Y100, K0
	C = C30, M0, Y100, K0
	D = C0, M0, Y100, K0
	E = C0, M30, Y100, K0
	F = C0, M70, Y100, K0
	G = C0, M100, Y100, K0

Ramens färg är C0, M0, Y0, K100.

Energideklarationens rubrik under not I är negativ på svart botten.

All övrig text är svart.

Bakgrunden är vit.